

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA
DE
MILITVM VALETVDINE
AB AERIS INIVRIIS
DEFENDENDA

QVAM
DIVINI NVMINIS AVSPICIIS
ET
CONSENSV GRATIOSI ORDINIS MEDICORVM
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA
PRAESIDE

VIRO ILLVSTRI, EXCELLENTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO
D. ANDREA ELIA BÜCHNERO

SACRI ROMANI IMPERII NOBILI,
POTENTISSIMI PRVSSIAE REGIS A CONSILIIIS INTIMIS,
MEDICINAE ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS PROFESSORE PVBL. ORDINARIO,
FACVLT. MED. SENIORE ET REGIOR. ALVMN. EPHORO,
IMPERIALIS ACAD. NAT. CVRIOS. PRAESIDE ET COMITE PALAT. CAESAREO,
REGIARVM SOCIETATVM SCIENTIARVM, ANGLICANAE, BEROLINENS.
ET MONSPELIENS. SODALI,

PRO GRADV DOCTORIS
SVMMISQVE IN MEDICINA HONORIBVS ET PRIVILEGIIS
DOCTORALIBVS RITE CONSEQVENDIS

D. X. OCTOBR. A. R. S. CL. MDCCLXVI.

PVBLICE DEFENDET
AVCTOR

PROCOPIVS KOLLOSSOWSKYI
KIOVIA-RVSSVS.

HALAE MAGDEBVRG. TYPIS IO. CHRIST. HENDELII VIDVAE.

DISSERTATIO IN ACOUSMATICIS MEDICIS
DE
MILITUM VALETTUDINE
AB AERIS INFLUENTIA
DEFENDENDAE

AVCTORE
D. ANDREA ELIA RYCHNERO

CONSENSU GRATULORUM ORDINIS MEDICORUM
IN ALMA REGIA FRIDERICANA
UNIVERSITATE

AVRO D. ANDREA ELIA RYCHNERO
VIRI DOCTI, EXCELLENTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO
POTENTISSIMO TRAVESIANI REGIS CONSULIS PATRIS
MAGISTRI ROMANI LIBERARII

DEPTINAE ACADEMIAE COMMUNIS REGIAE ET CAESAREAE
REGIAE SOCIETATUM ACADEMICARUM, ANATOMICARUM, BOTANICARUM
ET MEDICINARUM SOCIETATIS

PROGRADU DOCTORIS
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
HONORARIIS SITIS CONSPICUUS

AVCTORE
D. N. OCTOB. A. R. 1804

PROGONIVS KOLLOSOVSKI

HAARLEM, HOC ERUNT TITULI IN QUIBUS HENRICHUS FIDVAE

CELSISSIMO ET ILLVSTRISSIMO
COMITI AC DOMINO
DOMINO
PETRO ALEXANDROVICS
RUMIANTZOW,

RVSSIACI IMPERII COMITI
AVGVSTISSIMAE RVSSORVM IMPERATRICIS
PARVAE RVSSIAE GVBERNATORI,
SVPREMO CASTRORVM PRAEFECTO

ET

VTRIVSQVE RVSSIACI ORDINIS,
SANCTI APOSTOLI ANDREAE PRIMOVOCATI
ET ALEXANDRI NEVENSIS
EQVITI,

DOMINO MEO CLEMENTISSIMO.

CELSISSIME AC ILLVSTRISISIME COMES
DOMINE CLEMENTISSIME.

*Diu quidem multamque mecum volui
ac reuolvi, num has studiorum meo-
rum primitias TIBI, COMES
ILLVSTRISISIME, offerre liceret.
Equidem non dubito fore plurimos, qui me nimia
plane audacia sint accusaturi, propterea, quod la-
bor ille meus splendori TVO impar sit, ingenii-
que*

que vires laudes TVAS, vt decet, celebrare non
sufficiant; easdem enim enarrare, haud mediocris
ingenii; altius vero repetere & felicius posteritati
commendare, non vnius hominis. Cum vero TVAM
in animum reuocarem clementiam, longe lateque ce-
lebratam, erga omnes qui sese optimarum artium
culturae tradunt, & ad TE, bonarum litterarum
Statorem atque Promotorem, tamquam ad sacram
anchoram confugiunt: tantum abest, vt porro
haesitauerim, vt potius, animo erectus, confidenter
decreuerim illas TIBI consecrare. Accipe igitur
serena fronte, COMES CLEMENTISSIME, munus-
culum hoc chartaceum, leuemque hanc opellam, tam-
quam grati animi pignus deuotissimum. Quodsi
quid, ILLVSTRISSE DOMINE, in hoc Speci-
mine academico dignitatem TVAM & honorem,
supra laudes positum, offendere videatur, tegmen
clementiae TVAE quaerit anxie, voto precibusque
ardentissimis adiectis, vt Deus immortalis TE,

COMES CLEMENTISSIME, qui omnium plane vir-
tutum exemplum exhibes spectatissimum, omnibus,
quae TE beatissimum reddunt, bonis cumulet, cu-
mulatum ornet, ornatum ad seros usque annos con-
seruet, nec non splendidissimam TVAM stirpem in
dies magis magisque florere iubeat, ne vnquam ex
illa deficiant, qui antiquissimas TVAE Familiae
sedes occupare possint. Sic precatur atque fouet

ILLVSTRISSIMI NOMINIS TVI

deuotissimus seruus

PROKOPIVS KOLLOSSOWSKYI.

§. I.

Introductio.

Haud exiguam, me iudice, reprehensionem merentur ii, qui castrensiu Medicorum officium ad sola referunt alimenta, de aëris qualitatibus minus solliciti. Sed hi erunt fere omnes, qui Empiricorum laqueis capti, ob neglectam obseruationem legum naturae, non Medicorum, sed Medicastrorum nomen merentur, quorum nimis leuia argumenta refutare nec officii mei esse censeo, nec ad palatum mihi est. Si euoluerent scripta fide dignissimorum Auctorum, viderent sane, omnes in duas partes vniuersum officium Medici castrensis diuidere, nempe in curam circa aëris & alimentorum constitutionem. Sed si, forte nimis pertinaces, hosce consulere nolint, confugiant ad ipsam experientiam, qua edocemur, saepe exercitum

tum maiori a Morbona, quam ab ipso Marte affici clade. Quibus recte pensitatis, haud incongruum esse putavi, de Militum valetudine ab aëris iniuriis tuenda cogitata quaedam speciminis loco exhibere, publicaeque eruditorum censurae submittere. Faxit supremum Numen, ut omnia feliciter cedant!

§. II.

Natura aëris.

Ne quis statim circa frontem Dissertationis haereat, consultum duco, definitionem praemittere. Aër a Physicis definitur, quod sit fluidum inuisibile, palpabile, pellucidum, graue atque elasticum, omnia loca in globo nostro terraqueo implens. De fluiditate aëris nemo dubitat, sola enim quaquaueversus pressio fluidum esse probat; inuisibilem vero esse, quivis facile largitur, cum oculorum aciem plane fugiat; palpabilem esse, ex resistentia, pellucidum vero, ex radiorum per interstitia transitu concludere licet; reductio autem in minus spatium cum pressione, grauem atque elasticum esse probant. Lubens fateor, mihi deesse vires ad condendam realem definitionem, ob vltimas latentes causas; nominalem itaque suppeditauimus. An vero in aëre virtutes quaedam occultae sint? perspicacioribus indagandum relinquo, conferri tamen de eo meretur celeberr. BOERHAAVE in Chymia sua.

§. III.

Aëris qualitates.

Data §. II. aëris definitio probat, id de aëre in se spectato puro dictum fuisse, sine quo vita sustentari nequit.

quit. Verum enim vero numquam solo hoc aëre fruimur, sed mixto. Solitudinis impatientissimus aliarum heterogenearum particularum connubium haud spernit, ita vt Chaos vniuersale sit, in quo omnis fere generis corpuscula, simul confusa, constituunt aggregatum diuersissimis constans materiis (BOERHAAVE Chym. Tom. I.). Et ex hoc dimetienda veniunt, diuersissima aëris indoles, diuersissimae qualitates, diuersissimi effectus. Diuersitas haec aëris repetenda est a diuersa commixtione particularum eundem constituentium. Huc accedit, quod aër atmosphaericus variis effluuiis repletus & inquinatus sit. Eiusmodi effluuia admodum copiosa, & indole perquam varia sunt, vt sulphurea, fumosa, fuliginosa, foetentia, paludosa, putredinosa, e mineralibus exhalantia, &c. Ast non solum ratione contentorum aër differt, sed & ratione caloris, frigoris, humiditatis, &c. Patet itaque, qualitates aëris, sanitati hominum infidias struentes, non pendere ab aëre in se spectato, sed ex natura admixtorum, vnde etiam illae exinde explicari debent.

§. IV.

Aëris inquinatio quomodo praecauenda.

Omnia quae in arte medica habemus, ab experientia accepimus. Recte itaque haec nobis in praesentis argumenti qualicumque expositione consulenda erit. Notissima habemus exempla, quod ex stagnantibus & putrescentibus aquis, ex cadaueribus hominum vel iumentorum non inhumatis, vapores purridi in aërem exhalauerint, dirasque populorum strages concitauerint.

B

Vid.

Vid. RAMAZZINI *de Morbis artificum* Cap. XVII. pag. 541. Simili ratione quoque stercorea & excrementa hominum & animalium in castris dispersa, teste eodem Auctore, aërem effluviis suis inquinant & ad excitandos morbos malignos aptum reddiderunt. Quum itaque non semper possibile sit, ut milites a paludosis locis remota ponant castra, haec vero illorum sanitati grauissimam inferre valeant noxam; merito hinc operanda est, ut 1) corpora occisa, priusquam tabo diffundere incipiant, in profundis foueis sepeliantur, quod etiam de excrementis animalium valet. 2) Tentoria paullo longius ab inuicem sint separata, ne nimium accumularentur noxii in aëre haerentes vapores, sed hi potius liberiori eius motu & transitu dissipentur (BOERHAAVE *Element. Chym.* Tom. I. pag. 419.). 3) Deficiant aegroti in nosocomia ampla, non admodum demissa, &, quantum possibile fuerit, a sanis removeantur. Ne etiam aedificia, in quibus aegri detinentur, impuris exhalationibus nimium impleantur, aliique sani ad morbos disponantur per inquinamenta aëris, quod facile accideret, si illa nimis angusta fuerint, numerus vero aegrotantium magnus: necesse omnino erit, ut ampliora pro hoc scopo seligantur, monente PRINGLIO Part. I. Cap. VII. pag. 61. Quum etiam porro impuros aëris vapores ignis flamma dissipare queat, hinc 4) accendantur in castris saepius magni ignes; quodsi autem lignorum defectus id non permittat, tunc ad aërem corrigendum etiam conferunt tormentorum explosiones, quae saepe repeti debent. Varia proinde dari remedia, quibus aër impurus emendari potest, satis abunde inter omnes constat, veluti sunt herba

de Militum valetudine ab aëris iniuriis defendenda. II

herba Nicotiana seu fumus Tabaci, itemque aromata & gummata resinosa, fragrantiorum odorem sub forma suffimigiorum dispergentia, nempe Mastix, Thus, Succinum, Camphora, Benzoe, &c. hinc 5) adfectis concedatur fumus Tabaci, non adfectis vero commendantur suffimigia. 6) Adspargantur tentoria & habitacula militum Aceto, vel accensi Sulphuris fumo. Quoniam enim miasmata maligna, in putrido & corrupto aëre genita & coalita, communiter indolis alcalinae & volatilis sunt, prout hoc etiam exhalationes aegrotantium, febribus malignis exanthematicis decumbentium, confirmant, quae, si cum exhalationibus acidi cuiusdam volatilis, ad illorum corpora transpirantia quam proxime admoti, in aëre se se coniungunt, ex conflictu cum tali acido oborto fumum aliquem excitant (vid. Illustr. PRAESIDIS Dissert. de *Colluvie verminosa quatenus cacochymiae causa*, §. XXVII.); facile hinc patet, quod etiam acidi vapores, quomocunque per aërem putridum & corruptum dispersi, indolem eius in malignitatem vergentem aliquo modo corrigere possint, prout etiam pluribus docent, *Steph. HALESIUS & SCHAARSCHMIDIVS de Morb. castrens.* Tom. I. Cap. I. §. 61. pag. 119.

§. V.

Aëris nimis calidi noxa quomodo auertenda.

Quemadmodum ex aëre vitiatum, ita quoque ex eiusdem intemperie corpus ad morbos disponitur. Quoniam vero aër nimis calidus humores ad vehementiorem orgasmum disponit, plurimaeque mala concitat;

B 2

hinc

hinc sequentia erunt obseruanda: 1) Ne milites vestimentis grauibus aut nimium angustis sint induti. Multa sane occurrunt exempla, quibus edocemur, eos, qui ferreis onusti fuere vestimentis siue cataphraëctis, morte extinctos fuisse, ceteris, leuioribus indutis, saluis manentibus. STUMPHIUS Lib. VII. Cap. XXXV. *de Prael.* Nam quo grauior, aëre admodum feruido existente, est vestitus, eo magis transpiratio libera impeditur; hac impedita orgasmus sanguinis succedit indeque innumeri morbi oboriuntur. Pari modo comparatum est cum strictiori nimiumque angusto vestitu, sub quo, postquam humores a nimio calore exagitati fuerant, vasa vltra ordinarium diametrum dilatantur; aut si ab eiusmodi stricto vestitu magis compressa fuerint, sanguinis motus progressiuus impieditur, hinc Vertigines, Apoplexia, sensuum hebetudo, Lipothymia &c. Confer. Dissertat. Illustr. PRAESIDIS, *de Morbis ex varia vestimentorum conditione oriundis.*

2) Iter si ingrediendum est, de nocte suscipiant & horis matutinis, interdium vero ab eodem, si fieri possit, abstineant. Iter nocturnum sanitati longe magis conuenit, dum flagrantissimi cuitantur ardores Solis; humores, interdium sub aestu exagitati, a frigore matutino condensantur, vasa nimis expansa constringuntur, adeoque, sanguine aliquantulum refrigerato, fibrisque firmioribus redditis, corpus ad aestum perferendum magis idoneum redditur. Confer. VEGETIUS Lib. III. Cap. II. vbi dicit, his opus esse cautelis, ne miles tardius egressus Solis calore & fatigatione contrahat morbum. 3) Vt corpora, ex nimio Solis ardore admodum exaestuantiâ, a subitanea refrigeratione, aut in aquam frigi-

frigidam immersione arceantur. Ex eiusmodi neglectis regulis insigni omnino sanitas capit detrimentum. Veritatem huius asserti suo exemplo confirmavit Alexander Magnus, qui, postquam sudore persusus, deposita veste, in amnem frigidissimum, lauandi gratia, descendisset, subito horrore ac frigore in toto corpore perfundebatur, aliisque accedentibus grauibus symptomatibus in summum incidit vitae periculum. Ipse celeberr. BOERHAAVE in *Element. Chem.* dicit: *Nulla fere re sanissima corpora magis saeuissimis morbis & ipsi morti redduntur obnoxia, quam ea, quae, sudore persusa, vento frigido se exponunt, & deinde quiescunt; talia corpora morbis grauissimis obnoxia redduntur, vt peripneumoniae, anginae, pleuritidi &c.* 4) Ne potentiorum frigido-gelidorum nimii ingurgitentur haustus. Res intolerabilis sitis est, praesertim aestate; vbi vero eandem tollere necessum fuerit, bene prospiciatur, vt ab initio sorbillando singulis vicibus pauxillum capiatur, alias enim, iuxta CELSI testimonium, frigida potio sitientibus est perniciosissima, quod etiam casu illo fatali confirmatur, quem CVRTIVS Cap. IV. de militibus refert, qui intemperantius aquam frigidam hauserunt, spiritūque intercluso tanta copia enecati fuerunt, vt numerus eorum excesserit numerum praelio occisorum.

§. VI.

Aëris frigidi damna quomodo praecauenda.

Aër frigidus superficiem corporis externam coarctat, vasculorum ora ocludit, perspirabile Sanctorianum

num exiti arcet, sanguinem ex ambitu corporis centrum versus retro vrget, humores ipsos condensat, unde obstructions, inflammationes, tusses, coryza, catarrhi &c. oboriuntur. Ad euitanda haec mala, sequentia obseruari & in auxilium vocari possunt: 1) Induantur vestimenta mollia & densiora. Duplici ex ratione talis vestitus commendari mereretur, partim quia mollis minus admittit frigidum aërem, partim etiam densior naturalem calorem magis retinet & auget, docente celeberr. SCHVLZIO, in Disputatione *de Vestitus ratione ad valetudinem*. 2) Lignorum sufficiens copia, quantum fieri poterit, in promptu sit. Frequens enim docuit experientia, sub defectu lignorum milites coactos fuisse carbonibus sua calefacere cubicula, saepiusque nocte illorum vaporibus extinctos fuisse, BRV. HIERO imprimis teste. 3) Motus frequentior & auctior diurnis maxime temporibus suscipiatur, ex quo insignis vtiq; in corpora militum redundat vtilitas. Augetur enim eius ope humorum circuitus, hoc aucto impediuntur stagnationes & coagulationes illorum, auctoque simul calore interno, infringitur frigoris externi actio. 4) Caueatur ne milites in aëre frigido somnum capiant. Complura mihi ipsi occurrerunt, tam in Polonia, quam in Russia, nimium quantum Bacco litantium exempla, qui in via prostrati somnumque capientes, aliquot horis elapsis, non solum partes quasdam corporis, frigore tactas & emortuas redditas, amiserunt, sed ipsa etiam vita priuati fuerunt. 5) Vacuo ventriculo frigori ne se exponant. Cuique ieiuno homini magis, quam ei, qui cibo aut potu calido stomachum impleuit, frigus nocet. Fieri ergo aliter

aliter non potest, quin miles, ieiuno stomacho frigori se exponens, grauiora exinde incommoda sentiat. Adsumtis autem qualibuscunque vel alimentis, vel potulentis calidis, ipse non solum internus calor, sed & cum eo vires corporis conseruantur, humorum progressivus motus sustentatur, atque se- & excretionum debitus successus promouetur. Hinc etiam illustris b. m. HOFFMANNVS, in Dissertat. *de Morbis praecauendis*, suadet, vt, si nihil aliud ad manus sit, saltem in dimidia aquae mensura frustulum panis tosti, aut baccharum Iuniperi leuiter tostarum num. XX. vel XXX. ebullitione quadantenus extrahantur, taleque Infusum calidum matutinis horis sorbillando adsumatur. De reliquo autem communis ille, vt vt pessimus mos, vini adusti largiori vsu calorem internum conseruandi & frigoris effectus auertendi, quam maxime euitandus fugiendusque est, dum quotidiana abunde satis monstrat experientia, quod ex abusu huius potulenti, humores magis condensantis & inspissantis, viscerum plerumque obstructions grauissimique, tam chronici, quam acuti morbi, suam ducant originem.

§. VII.

Aëris humidus effectus noxii quomodo euitandi.

Ex physicis patet, aërem humidum tonum relaxare, fibrarumque vim elasticam minuere; hinc sordes excrementitiae in sanguine totoque corpore restitant, vniuersum se- & excretionum negotium languet, statusque tandem cachecticus & cacochymicus inducitur. Si praeterea calido-humidus fuerit, tunc cita putrefactione

factione nocet; si frigidus - humidus est, serosa collu-
 tiones insequitur. Cum vero innumera ex hac sanguinis
 depravatione oriantur mala, ad eadem profliganda se-
 quentia obseruari merentur: 1) Ignis fiat accensio in
 tentoriis, vbi milites degunt. Aër nempe humidus
 stagnans, per ignem commotus, quaquauerfus dispel-
 litur, corrigitur, & magna eius corruptionis pars con-
 sumitur. Conf. Dissertat. illustr. b. m. HOFFMANNI,
de Militum valetudine in castris tuenda. 2) Concede-
 datur herbae Nicotianae vsus. A multis Medicis Ta-
 baci fumus commendatur, & id quidem non sine ratio-
 ne factum est; fumus enim Tabaci, ob particulas sul-
 phureas & salinas stimulo est glandulis salivalibus, &
 sub inspiratione per os transienti miasmata viam ad ven-
 triculum praeccludit, illudque cum salua remixtum ci-
 tius extra corpus proscribit, insuper vero etiam, ob
 particulas illas acriores cum massa sanguinea dein re-
 mixtas, stimulando glandulas, secretiones & excretio-
 nes promouet, corpusque sic a collecta impuritate se-
 rosa leuat. 3) Fiant suffimigia in tentoriis cum ac-
 censi sulphuris fumo, aut vaporibus aceti. Dictum
 fuit (§. IV.), quanta vtilitas ex accenso sulphure at-
 que vaporibus aceti in corpus humanum redundet,
 vnde superuacaneum foret, ea hic reperere. 4) Ve-
 speris ac noctu ocludantur tentoria, ne aëri humido,
 variis particulis heterogeneis referto, dissipata caligine
 noctis, oriente Sole, eiusque radiis se se dispergentibus,
 pateat accessus ad illa loca, vbi milites degunt. Conferri
 hic merentur quae BOERHAAVIUS in *Element.
 Chym.* de rore aëreo notauit. 5) Stramenta, quibus
 milites incumbunt, sicca seruentur; nimis enim humi-
 da,

da, aut in putridam corruptionem iam vergentia, dum per poros & minima vascula cutis absorbentia ad massam humorum penetrant, eandem admodum inquinare, sicque complurium grauiorum morborum fundamenta ibi ponere possunt.

§. VIII.

M *Conclusio.* *A T*

Tandem etiam adhuc pauca quaedam de noxiis ab aëre nimis graui & leui tam metuendis, quam auertendis, subiungenda supersunt. Aër nimium grauis, pondere suo aucto corpori incumbit, illius superficiem premit, canales comprimit & fluida in illis repellit, motumque illorum retardat. Si autem nimia leuitate peccat, tunc solidorum vis motrix aëris iusto leuioris pondus superat, & aequilibrio inter aërem internum & externum sublato, in nimiam expansionem ruit, fiuntque tunc vasorum ruptiones, humorum in loca incongrua deriuationes, stagnationes aut extrauasationes. Quales autem exinde morbi euenire possint, & quomodo ab iisdem corpus praeseruari possit, Medicus rationalis, cuius curae traditi sunt milites, facile perspiciet. Plura quidem adhuc sunt, quae respectu aliarum diuersarum aëris constitutionum medicam disquisitionem merentur, quae verò, dum temporis & indigentiae meae ratio habenda est, inuitus omittere cogor, vnde, finem huic tractationi impositurus, pauca saltem de aëris salubris requisitis, coronidis loco subnectam. Aër ergo saluberrimus & sanitati tuendae commodissimus

C

iudi-

iudicatur, purus, ferenus, heterogeneorum & aduentiorum hactenus recensitorum admistu non adeo adulteratus, temperate grauis, ficcus, calidus, vento silens, vel leniter agitatus, reciprocantibus, praesertim subitaneis, mutationibus vacuus, apricus, campestris, montanus.

T A N T V M.

PRAE.

 PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
 DOMINO CANDIDATO

S. P. D.

IO. PETR. EBERHARD

FAC. MED. H. T. DECANVS.

Rogasti, ut publicum TIBI exhiberem diligentiae testimonium. Neque hac in re deesse TIBI volui. Licet enim erudita TVA Dissertatio satis superque demonstret, TE non inutiliter transgisse tempus vitae TVAE academicae, neque adeo alia egeas eruditionis declaratione; nolui tamen TE iam in patriam redeuntem dimittere, absque aliqua amoris erga TE mei significatione. Diligentissimum TE habui in scholis meis mathematicis, physicis, physiologicis & pathologicis auditorem. Eandem quoque diligentiam demonstrasti in Praelectionibus reliquorum celeberrimorum Virorum, qui hanc ornant Academiam. Habeo itaque quod & nobis gratuler & TIBI. Nobis de erudito discipulo, TIBI de acquisitis profectibus & mox adipiscendis honoribus Doctoralibus. Vale DOCTISSIME CANDIDATE, & res TVAS age feliciter! Dab. in Reg. Frid. d. VIII. Octobr. cl. 1766.

NOB.

 NOBILISSIMO ATQVE PRAECLARE DOCTO
 DOMINO CANDIDATO
 PROKOPIO KOLLOSSOWSKYI

S. P. D.

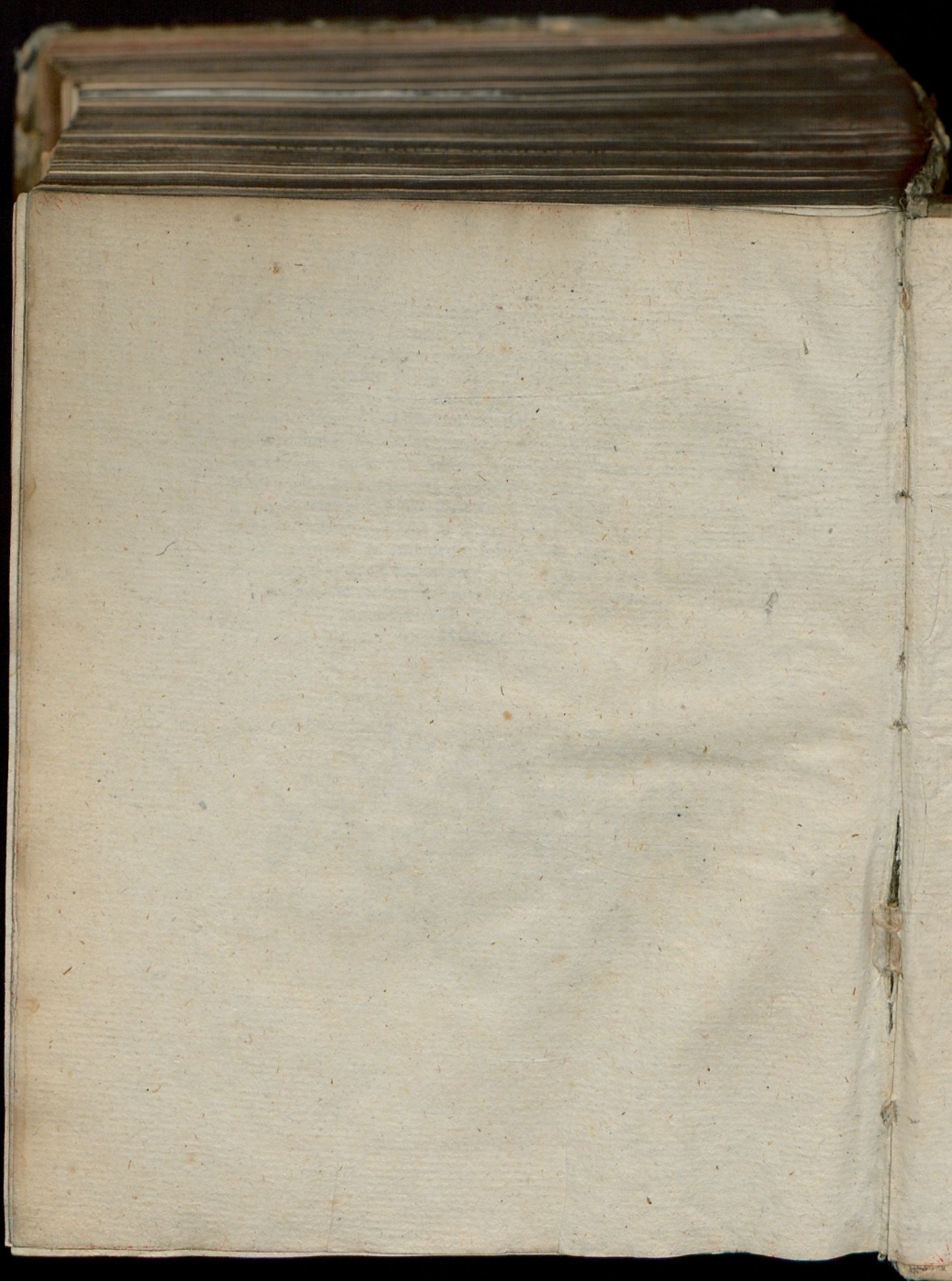
PETRVS MILLERADOWICS, M. C.

*V*t has publice ad TE darem litteras & consuetudo & meus in
 TE postulat amor. Sed quid agam, quidue denique TIBI
 scribam certe ignoro; nam ut nec adulatoris, ita nec ostenta-
 toris conor manus, & ab altera parte amicitia in laudes TVAS
 quam amplissime excurrere me iubet; sed quid veritati con-
 ueniens est dicere mihi licebit de amici praestantia. Nulli in
 comparanda artis medicae solidissima eruditione pepercisti la-
 boris, nulli sudori; quis enim diligentiam TVAM melius nosse
 potest ac ego? qui non solum longos TECUM consumsi soles, ve-
 rum etiam, praeter domesticam consuetudinem, morum quoque
 cognatio & par eadem discendi studium, nos, quasi eodem fide-
 re natos, iunxerat aeternis. Quare laurea, qua TVI laudabili-
 ter peracti labores academici nunc decorantur, omnino minus
 nunc mihi splendescere videretur, nisi propria virtute compa-
 rata. Cum vero TVI semper flagravim amore, eodem motus
 hisce litteris TIBI de maiori, quod adscensurus es, horis fasti-
 gio, congratulandum duxi. Persuasum TIBI ergo sit, nihil
 magis mihi curae cordique esse quam TVAM incolumitatem;
 & quo maior erit laus virtutum TVARVM, eo maiorem ex glo-
 riae TVAE incrementis voluptatem me percepturum, confidas.

Vale! Dabam Halae, die VIII. Octobris,

Anno MDCCLXVI.

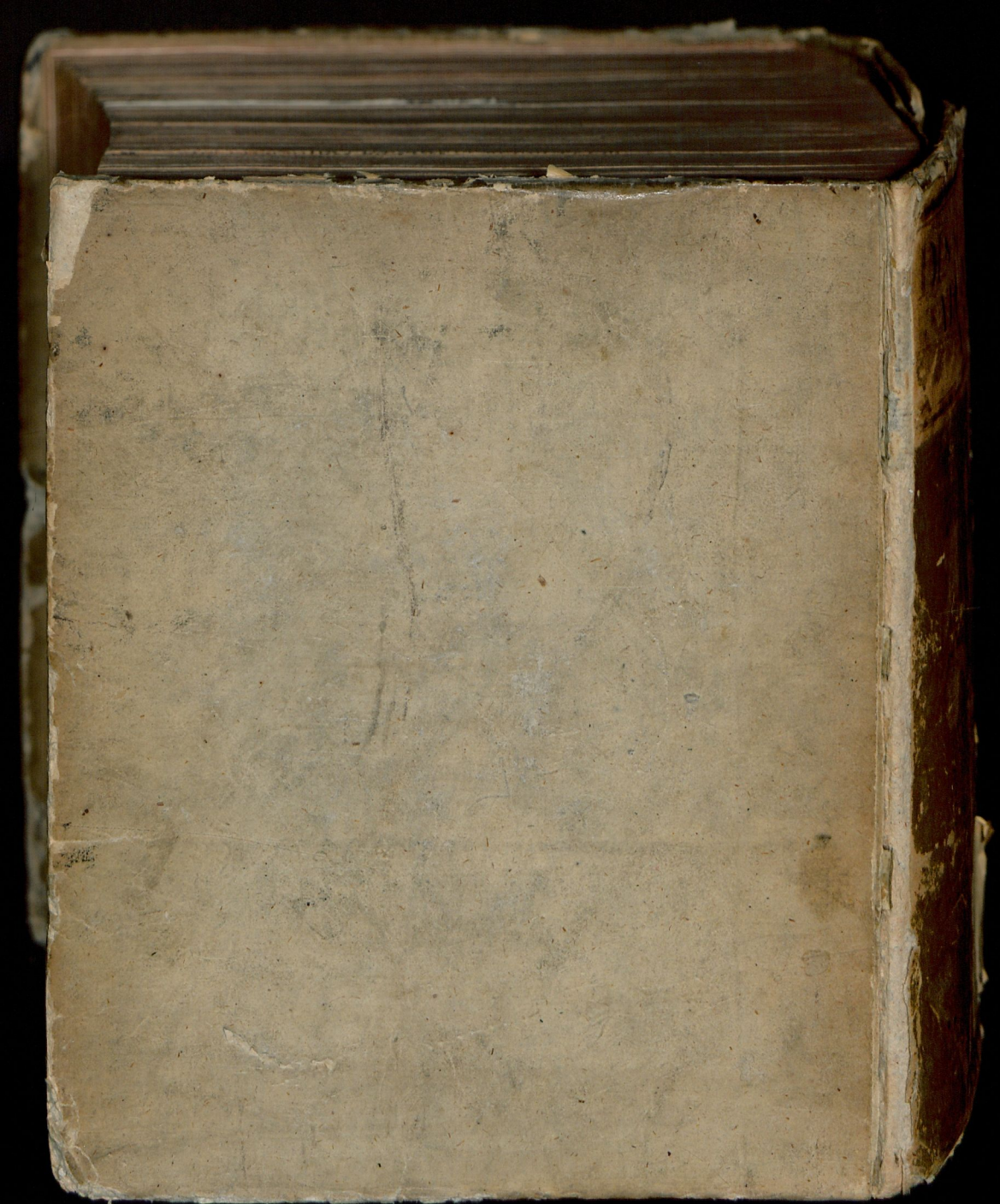

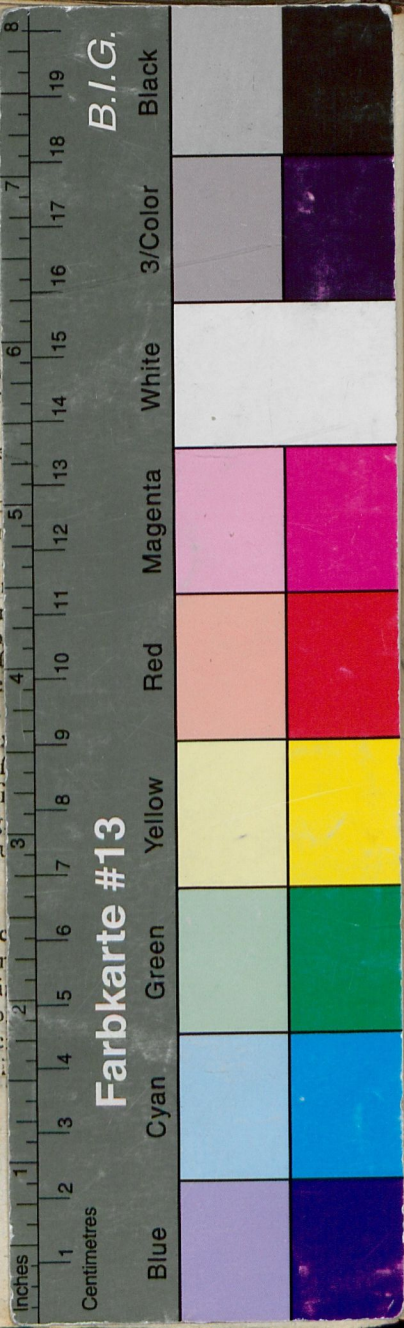

01 A 6528

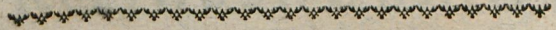
ULB Halle 3
002 928 698

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
MILITVM VALETVDINE
AB AERIS INIVRIIS
DEFENDENDA

QVAM
DIVINI NVMINIS AVSPICIIIS
ET
CONSENSV GRATIOSI ORDINIS MEDICORVM
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA
PRAESIDE

VIRO ILLVSTRI, EXCELLENTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO
D. ANDREA ELIA BÜCHNERO

SACRI ROMANI IMPERII NOBILI,
POTENTISSIMI PRVSSIAE REGIS A CONSILIIIS INTIMIS,
MEDICINAE ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS PROFESSORE PVBL. ORDINARIO,
FACVLT. MED. SENIORE ET REGIOR. ALVMN. EPHORO,
IMPERIALIS ACAD. NAT. CVRIOS. PRAESIDE ET COMITE PALAT. CAESAREO,
REGIARVM SOCIETATVM SCIENTIARVM, ANGLICANAE, BEROLINENS.
ET MONSPELIENS. SODALI,

PRO GRADV DOCTORIS
SVMMISQVE IN MEDICINA HONORIBVS ET PRIVILEGIIS
DOCTORALIBVS RITE CONSEQVENDIS

D. X. OCTOBR. A. R. S. clo lccc lxxvi.
PVBLICE DEFENDET
AVCTOR

PROCOPIVS KOLLOSSOWSKYI
KIOVIA-RVSSVS.

HALAE MAGDEBVRG. TYPIS IO. CHRIST. HENDELII VIDVAE.

